

NŐVILÁG

DIVATLAP A MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

Előfizetési díj:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordatva : Egész évre (jan.—dec.) 6 ft. Félévre (jan.—jun.) 3 ft. Negyedévre (jan.—apr.) 1 ft. 50 kr.

HAZAI DIVATTUDÓSÍTÁS.

[Pest, 5. december 31.

Az idei farsang, ugylátszik, igen élénk leend, mert noha még küszöbén sem állunk a vigalmaknak, már is mindenfelől megrendelések és előkészületek történnek báli öltönyökre. Két ily izletes kiállítású öltözet vonta különösen magára Alter A. divattermében figyelmünket.

Fehérszínű Grenadineből, dereka négyszögletű kivágással, elől egy sor szalmából font gomb-szalma-sujtásokkal díszítve.

A szoknyák kettős aljjal, gazdagon, a szoknya szélére alkalmazott szalma-fonatokkal.

A felső és alsó szoknyák alól szalmaszínű Crep-bodrozat látszik ki, melylyel a felső Grenadine-szoknyák egészen bélelve.

Hogy az idei báli öltönyök közt ismét a magyar izlési toilette lesz a túlnyomó, e tekintetben oly főrangú hölgyektől nyertünk értesítést, kik divatunk irányadóiként szerepelnek. A kelmékre nézve leginkább a csíkos kockások jönnek divatba, de szigorún magyar öltözetnél a virágos kelmék is nagyon keresettek.

A ruhák díszítését különféle alakú és színű fodrok, bodrozások, csokrok és csipkék képezik. Fölötte kedveltek az idén

a gazdagdíszítésű szoknyák, mert a báli ruhakelmék igénytelen mintájuk levén, czifrázatra van szükség. Ilyenmü legfinomabb Illusio, Gazir vagy Tarlatan fodros, két aljú, bordure-ös báli ruhák, melyek hozzávaló nyomtatott, aplicirozott és beszövött gazdag díszítésekkel vannak ellátva, az eredeti ár egyharmad részén kaphatók Alter A. divattermében, azonkívül még mindenszínű Tarlatan, Grenadin, Illusio, batist és mousselin kelmék. Mintaszeleteket megválasztás és rendelés végett legnagyobb készséggel küld a fennevezett kereskedés.

Fejdiszek és báli koszorúk a közelgő farsangon dúsgazdag bokréteban hosszú lecsüngő véggel divatszerűek. A hajviselet, mint mai igen jól sikerült divatképünk ábrázolja, az eddigitől lényegesen elüt.

Említők főnebb hogy e magyar báli ruha jelen farsangon még jobban divatban lesz, mint tavál, azt kell még hozzátennünk, hogy a pruszlikok nem úgy mint eddigél külön, hanem a ruhával egy kelméből lesznek készülve.

A báli menték, miként tavál, úgy az idén sem fognak nagyon kapósak lenni, sokkal inkább a belépti felöltők, palástok és gubák, mint melyek a czélnak inkább megfelelnek. Mai divatképünkön ezek is láthatók.

A PÓRLEÁNY.

I.

Somberek regényes kis helység volt a Mátra aljában, hegyek, erdők és szőlőktől környezve; egyetlen utcáján kékes patak kanyarogta végig, itt-ott elveszve a kavicsok alatt, majd ismét előcsörögve a zöld moha közül, mely az út közepét fölverte, s a patak kiálló köveit ellepé.

Házai egyformák, négyszegletűek, és mindnyájan hóféren tündöklök, kétfelől utcahosszat.

A falu közepén állt a szentegyház, egyik végén tágas korcsma, a másikon ódon kastély, a falu birtokosának háza.

A falu népe, mint igen tehetős szorgalmas és becsületes nép, volt a környékben ismeretes. Értelmesebbnek tarták őket mint a többi közeli helységek lakóit, s a városban mindüket szivesebben vették és jobb áron fizették a hetivásáron, mint bármely szomszédokét. Becsületességük közmondássá vált a környéken, s a helység tulajdonosa számtalan

regét tudott ismerőinek elmondani, az egyes földmivelő családok életéből, mely ritka jó szivre és páratlan becsületeségre mutatott.

A falu és kastély tulajdonosa, Ágrámy István volt; mint mondák igen gazdag és igen művelő ember; ifjabb éveiben sokat élt távol a hazától, s a somberek kastélyban, csak özvegysege után tölté a nyarakat, télen át pedig, mint a faluban beszélték, rendesen Bécsben lakott, hogy azonban fiatal éveiben hol tölté télen vagy nyáron az időt, Sombereken senki sem tudta, sőt tán maga az öreg Ágrámy sem, ki éltének utolsó éveit az ódon kastélyban élte le, egyedül, magányosan, még egyetlen fia által sem látogatva, ki katona levén, ezredével folytonosan kívül lakott az országon. Végre az öreg meghalt, s mint a falu bírása, a kasznár és a pap beszéltek, sok pénzt és nagy vagyont hagyott fiára, kit az illetők

csak mint igen kis fiut ismertek, s azóta senki sem látta őt, apja is csak egy évben egyszer ment meglátogatni a katonaiskolába, s aztán egy álló esztendeig mindig a csinos Istvánról beszélt a pappal, ki majd ha megnő — mond az öreg ur — nagy katona — generális, vagy még tán annál is több lesz belőle.

Azóta sok, sok év mult el, a fiatal István férfiúvá lön, sokáig katonáskodott, őrnagy korában megházasodott; az ezred, melyben szolgált, szerette, becsülte őt, a császár ismerte érdemeit; de békés idő járván csatákat és halhatatlan nevet — mint apja várta — nem vivhatott ki, s végre is szürke hajjal özvegyen, egyetlen leánya kíséretében látták őt Somberekben első ízben megjelenni, élő képmásakint az öreg meghalt nagyságos úrnak, kit a falu népe holtiglan annyira tisztelt és szeretett.

Az öreg Ágrámy Pál halála óta a falu kastélya üresen elzárva állt, a szép lovak, az öreg kedvencei, s minden egyéb élő állat, mit ő kegyelt, nagy tiszteletben és nyugalomban tartattak. A gazdaságot a régi kasznár helyett annak holtá után fia vitte, s már az elhunyt öreg lelkész helyébe is új papot hoztak, ki ugyan se süket se oly öreg nem volt mint a régi, de nem is tudott ám úgy a hivek szája ize szerinti prédikációkat mondani, mint előde, kinek örök egyhangu létániáihoz már tökéletesen hozzá tördődött az érdemes község.

Kellemes alkony vala majus elsőjén, midőn Ágrámy István, leánya s annak társalkodónéja kíséretében Somberekre érkezett, a nép, mely már előre tudva jövele napját, nagy kíváncsisággal várta, s a fiatal pap vezérlete alatt az udvarba a kastély lépcsői elé, s az árnyas százados fák alá gyűlt, hol az érkezőknak leszállniok kellett.

Az idősbek kalaplevéve, a gyermekek diszruhában, a leányok virág és koszorúkkal kezökben, s a legénység a kapu előtt nagy éljenzéssel fogadta az érkező földesurat, ki könnyű leeresztett, négylovas kocsival hajtatott be a kastély téres udvarára.

Miután leszálltak, a lelkész rövid, lelkes beszéddel üdvözlé az érkezőket, a népnek örömet tolmácsolva, a földesúr megérkezte fölött, s őket és magát a család kegyeibe ajánlva, kérte a fiatal urnót, hogy fogadja el a falu hajadonainak önkézüleg nevelt virágait, kik azt őszinte szeretet és örömjelleül hozták.

Ágrámy nyájas szavakkal köszöné meg a nép figyelmét s maga és leánya nevében a lelkésszel kezet szorított, az, idősbekkel egyenkint szíves szavakat váltott, s leányát a csinos porléányokhoz vezeté, kik pirulva és szem lesütve nyujták át virágaikat.

Azután a tisztartó fölvezeté őket a széles, időtől barnult lépcsőzeten, mely a kastély emeletébe vitt, hol a járást Ágrámy rég elfelejté ama sok év óta, mióta itt járt, s mióta majdnem egész élete folyt le.

A fiatal kisasszony és társalkodónéja elől mentek a tisztartó után, Ágrámy hátul a lelkésszel együtt követte őket, a nép pedig ezalatt lassankint kivonult az udvarból, emlegetve az öreg urat s a fiatal kisasszonyt, kinek szíves arca igen megnyerte őket.

Aztán lassankint haza szállinkóztak, csak néhány ember haladt még az utcán, kik messzebb laktak. Ezekből kissé távolabb ballagott egy fiatal leány, kinek apja a többivel beszélgetett, ő pedig földre sötött fejfel, lépdelt némán a patak szélén, szemeit az ezüst szalagkint kanyargó vízre szögezve, s mint látszott, amazoknak beszédéből egy szót sem értett. Termete magas, deli és sorsabeli leánynak igenis finom gyöngéd vala; bokáig érő szoknyája, kisdud csinos lábakat láttatott, s arczáról ítélve, soha sem hitte volna senki porléánynak, oly nemes vonásokkal s kifejezéssel birt az; s sötét-kék szemeiből sok érzés s mély kedély látszott. Vonásain egy

árnya a búskomolyságnak vonult keresztül, s dús szőke haja gazdag természetes göndörséggel simult a ritka szép arczhoz, mely bármely előkelő hölgynek díszére vált volna.

Midőn a férfiak, a leány apjához Kerekes Péter uram házához értek, mindnyájan megállva a ház előtt, pipára gyujtának s beszélgettek a napi dolgok felől. A leány pedig csöndesen behaladt az ajtón s kevés percz mulva fekete korsóval kezében lépve ki, oda hagyá a házat s tovább haladt megszakított utján a patak mentében.

Lassankint elhagyta maga mellett a házakat, a patak becsavarodott az erdőbe, ő pedig annak irányát követve letért az utról s behaladt a fák és bokrok közé, hol méla madárhangok zavarák a csöndet, s lépten-nyomon egy-egy szárnyas dalnok röppent föl lábai előtt. A patak mind mélyebben tört az erdőbe, s a leány, hü társakint követve, itt-ott megállt, kihuzá czipőjéből az éles tuskét, mi a lehullott levelek között, észrevétlenül lábába akadt, s aztán ismét tovább ment, tekintetét majd a patakra, majd czéltalanul maga elé mélyeszteve.

Végre tisztásabb helyre ért, tán irtovány, vagy természet alkotta fa nélküli zöld tér volt az, körül kerítve illatos bokrok fenyő- és vadgesztenye fáktól, melyek rendes körben nyultak fel egymás mellett, nagy és tágas tért engedve a buja pázsit-szönyegnek, melynek közepén régi gémeskút állt, mellette váju és fapaddal, hol a bojtár és pásztorok itatni és a forró nap hevét délben kipihenni szokták.

A patak itt is keresztülvonult, még pedig sokkal szélesebben és mélyebben, mint eddig a sötét árnyeku fák alatt; úgy hogy a kúthoz juthatás végett keskeny fahid volt csinálva, mi a faluban „két szál palló“ név alatt ismertetett.

Ezen is keresztülhaladt a leány, s egyenesen a kútnak tartva, ott korsóját a földre tevé, s maga leült a kút melletti padra, kezeit ölében összetéve.

A nap épen a perczben szállt alá, haragosvörös uszályt hagyva maga után, s bucsu-fénynyével megvilágítva a leány halvány méla arczát, s tündöklő szőke haját.

Naplemente után hűvös tavaszi szél kezdett fújni s csak koronkint lebbenté föl a szép porléány csipkés patyolat kendőjét hófehér keblén, ránczos ingujjain, s bele-belekapva a piros szalagba, játszani kezdett az ünneplőre gondosan kötött csokorral, s a gazdag hajtekeresből kicsalva a két szál vadrózsát, mely gyengén a fonás közé volt tűzve; s midőn alá hullt az, végig sodrá a leány kötényén, kezcin, s végre hervadtan, megtörve lábai elé omlott, mintegy jeleül, hogy minden mulandó a földön.

A leány azonban nem vette észre ezt, s nem is értette volna e jóslatot. Mélán elmerülve kíséré szemeivel az eltűnt nap végsugarainak már csak rózsaszín nyomát, s ajkai halk méla imát rebegtek; anyja mély vallásosságra szoktatta őt, s napnyugtával — megköszönni tanítá Istennek az elmúlt napot.

Mélázása közben távolról háta mögött közeledő lépteket hallott; s arca meg halványabb lett, ajkai az ima közben reszketni kezdtek, s szemeiben sem ijedség, sem rémület nem látszott, hanem csendes ábrándos boldogság, s keble a fehér kendő alatt emelkedni kezdett.

— Jó estét Magda! mondá hátulról egy csengő férfi hang, s a leány, anélkül hogy visszatekintene, halk szóval viszonzá a köszöntést . . .

— Vártál, gondoltad-e hogy eljövök? kérde, a leány mellett helyet foglalva az előbbi hang tulajdonosa, s a falu lelkésze, kivel az uraság fogadtatása alkalmával találkozáink.

— Mindennap el kell vizért jönnöm; viszonzá elfogult hangon és kitérőleg a leány, — mialatt a lelkész megfogá egyik kezét.

A fiatal ember komolyan nézett reá, nem nehezeltve és nem is szemrehányólag, — hallgatva tartá kezei közt a resz-

kető kezét, s néma gyönyörrel tekintte a szép arcz szelid vonásaira.

A lelkész fiatal, férfias, mondhatni deli termetű, s szép lelkes arczu férfi vala. Erőtéljes alkatán sok edzettség, erő és bátorság látszott, s vonásai lelki fűnséget és becsületességet árultak el. És ha valaha a természet emberek homlokára tüzte bensőjét, úgy Erődy Ádám Somberek reformatus lelkésze volt az, kit komoly, bizalmat gerjesztő arca által már a sors is isten ígéje hirdetésére, az ég szolgájának jelölt ki.

Két év előtt jött Somberekre, mint akkor mondták, ideiglenesen, míg valamely nagyobb város vagy faluban hely ürülend, mely a magas műveltségű és sok olvasottságu ifju pap számára méltóbb hely leend, mint ez igénytelen falucska, hol a pusztán pornépből álló hívek fel sem tudták fogni beszédei mivoltát.

Jövetele óta azonban két év múlt el, s a pap még mindig Somberken maradt. Nem akadt-e azóta más hely, — megfélekedtek-e róla, vagy ő maga nem óhajtott tovább menni, senki sem tudta, egy szóval ő még folyvást a somberki híveknek hirdeté isten igéit. . .

Néhány percz múlt el a szép Magda utóbbi szavai után, s a lelkész még mindig hallgatott, míg végre a leány félénk mozdulattal igyekezett kezét az ifjuéból kivonni.

— Miért veszed el kezedet? kérdé a lelkész, kieresztve azt az övéből.

— Mert félek hogy valaki meglátja, viszonzá pirulva a leány. Mit mondana apám uram vagy Andris, vagy a többi leányok, ha tisztelendő úrral együtt találhnának itt, és pedig kezem kezében volna.

— Az igaz, Magda, — hát ne jöjjenek többé ide?

A leány hallgatott.

— Te félsz a falu nyelvetől, apádtól, és Andris szeretőd től, ki szüretre megígérte hogy elvesz — kérdé komoly hangon Erődy, miközben Magda szemébe könnyek gyűltek, s kezét ügyetlen zavarral és bizonytalanul tevő a lelkész oda nyújtott kezébe, és arczán mély szomorúság látszott.

— De nem haragszol ama pár hétért, mióta ide járok hozzád, s mesélek neked a jövő élet boldogságáról a Megváltóról s annak törvényeiről?

A leány sötéten, búsan néze maga elé, keze reszketett az ifjuéban s hangja fátyolozott, elfogódott volt, miközben mondá :

— Alázatosan köszönöm a tisztelendő úr jóságát mindazon szép mesékért, melyeket nekem mondott. Azelőtt is tudtam, éreztem, hogy van egy isten, ki mindnyájunknak atyja és gondviselője, de hitem nem volt oly erős mint most, mert nem tudtam a láthatatlanban oly nagyon bizni, mint midőn tisztelendő úr nekem azon csodákról beszélt, mit a bizalom és erős hit már a világon elkövetek. Ezután nem fogok félni ha szerencsétlenség ér, és nem zúgolódom, mint három éve anyám halálakor, hanem megadással türom a bajt és roszt ami érne fog.

— Ugy úgy Magda, te okos, szelid és jó leány vagy, mondá a lelkész. Téged nem fog egy könnyen elhagyni az Úr, és ha nem akarod, hogy ezután fölkeresselek itt vagy másutt, legalább ígérd meg hogy hozzám folyamodol, ha baj szerencsétlenség, vagy bármely bánat ér az életben . . .

— Ígérem, viszonzá halkan a leány.

— Hogy előbb megmondod nekem a bajt mint bárki másnak, hogy tanácsot kérsz tőlem minden fontosabb tetedben, és őszinte bizalommal léssz hozzám.

— Ígérem.

— És most Isten legyen veled, ezután majd csak a szent-egyházban látjuk egymást, nehogy a világ nyelvére kerülj; mondá felállva a fiatal lelkész, mialatt a leány arczát kezébe rejté, és hallhatóan zokogott.

— Isten áldjon meg, folytatá Erődy, s komolyan, atyai-lag csókolva meg a szép leány homlokát, lassú léptekkel elindult a másik félrevivő úton, mely ki a szántóföldekre vezetett.

Megindulásakor szemébe tünik ama pár vadrózsa-szá!, mely Magda hajából esett oda, lehajlott, s tárczájába tevő, mit a leány jól látott, de többé egyikök sem szólt egyetlen szót sem, az ifju eltűnt a leány szeméi elől, kinek sirás- és beszédől égő arca ismét halaványnyá lett, keble nem pihegett többé, s sohajtva lépett a kúthoz korszóját megmeríteni, mit máskor az ifju segített neki, ma azonban elfelejté . . .

Midőn a korszót fölhozá gémrúdjá, a leány karjára vette, és haza felé indult, máskor énekelve szokott a sűrűn végig haladni, most néma volt s minden levélzörrenésre dobogni érzé szívért, maga sem tudta miért, de fölötte nyugtalan és szomorú volt.

II.

Néhány hét telt el az uraság megérkezte óta, május hava már vége felé járt; a kastély kertjének százados fái lombosan és virágtól megrakodva díszíték a széles, kavicsos sétányokat, melyeket már eddigelé a gyeptelert fel, s most is naponkint a faluból berendelt leányok- és legényeknek kelle fölnyesegetni, hogy e kavicsos porondon újra erőt nyerhessen.

Ágrámy maga is, de különösen leánya Hedvig gyakran kinn mulattott e sétányokon s gyakran napestig kinn ült a lugasban vagy padon társalkodónőjével, — ki nála kevéssel öregebb de sokkal vigabb és elevenebb leány volt, s kivel igen jól el tudták tölteni az időt a magányos, hallgatag kertben, hol a papon kívül ki sem látogatót őket.

Ágrámy eddig folytonosan Bécsben, vagy nyaranta annak környékén lakván, idehaza az egész országban nem volt oly ismerősök, ki a somberki magányban őket fölkereste volna, mi tán a leányokra nézve kissé szomorú dolog leendett, ha Hedvig társaság-kereső és multság után vágyó leány lett volna.

De ő, kit apja valóságos könyvmolynak nevezett — ki a többi fiatal leánytól egészen elütőleg tölté idejét, ő a bálók- és társaságokban, melyekben még csak egyetlen télen vett részt — nem igen talált élvezetet. Korához képest nagyon is komoly volt, öltözetében izletes, de igen egyszerű, s érzülete és gondolkodásmódjában valódi aristocrata, ez utóbbi tekintetben tökéletesen apja leánya.

Hedvig nevelésére, régebben anyja, s annak halála után Ágrámy maga ügyelt fel. Megadtak neki mindent, mi egy valódi értelemben vett „jó neveléshez“ illik, s ő maga is már természettől komolyságra hajló gyermeki neveltetése bevégezte után, önmaga folytatá saját művelését.

Ideje javát könyvei közt tölté, irt, olvasott, társalkodónője majd belehalt már a sok komoly mű végig olvasásába, melyeket Hedvig ajánlott olvasmányul, s gyakran sohajtott vissza a vig bécsi tél után, mig maga Hedvig félve látta a falusi magány csendes napjait sebesen tova szaladni.

Ágrámy gyakran mondá, hogy Hedvigben egy kiváló tehetségű fiut vesztett el, ki a tudományos pályán hirnevet aratott volna magának, mig mint leány, alig kap majd minden szépsége és gazdagsága mellett is férjet, miután a túlművelt s tudományos nők nem nagy rokonszenven szoktak részesülni.

Egyébiránt a leány gyakran mondá, hogy neki nincs is semmi hajlama a férjhezmenetelhez, soha egyetlen férfi iránt sem érzett vonzódást, s szerelem nélkül férjhez menni nem óhajt. Ily beszéd, bármily fiatal ajkáról eredt is, apját gyakran nyugtalanítá, mert bár Hedvig még igen keveset volt is társaságban, körülbelől már mindazon ifjakat ismeré, kik közül Ágrámy férjet óhajtott volna számára. De azon gondolat, hogy még alig tizenhét éves, ismét megnyugtatta s mosolygva gondolá, hogy talán egyetlen leány sincs, ki egyszer

vagy másszor életében kolostorba menni, vagy örökké leány maradni — ne készült volna.

A napok május vége felé igen hosszuk kezdtek lenni, a levegő naplemente után is szelid enyhe volt, s Hedvig naponkint késő estig a kertben maradt, reggel pedig ugyszólván a madarakkal kelt föl, s pár órát hajnalban rendesen egészen egyedül töltött, midőn még majdnem az egész ház, vagy legalább a kastély belső személyzete — aludt.

Egy reggel alig hat óra tájban, lehaladva a lépcsőkön a kertbe lépett, — közel az ajtóhoz szép pórleány tünt szemébe, ki a többi napszámmossal együtt a kerti utakat tisztogató.

— Hogy hínak gyermekem? kérdé megállva a leány előtt, azon komoly fürkésző tekintettel, mely őt mindenki előtt oly különössé tevő, s korához kevésbé illett.

— Kerekes Magdolna, viszonzá a leány elpirulva.

— Nem te voltál, ki megérkezésünk napján azt a szép vadrózsa koszorút adtad nekem?

— Igen is — én voltam . . .

— Akkor meg sem köszönhettem azt neked szép Magdolna, s csak később a tisztelendő úrtól hallám, mennyi fáradsággal gyűjtéd te azt számomra össze az erdőben — azért . . .

— A tisztelendő úrtól? riadt föl szavába vágva a lány, s aztán ijedten elhallgatott és szemeit lesüté.

— Igen, a tisztelendő urtól, viszonzá Hedvig, figyelmesen pillantva a leány habozó elpirult arcába; — azért most köszönöm meg neked és kérlek, ha újra lesznek oly szép vadrózsáid, hozd el hozzám, én sokkal sokkal jobban szeretem az ép mezei virágokat, mint a mesterségeseket.

Magda hallgatva nézett a kisasszonyra, nem tudta mint kell a köszönést viszonznia, s tán felét sem érté a beszédnek. Újra jobb kezébe vevé szerszámát, melyre a beszéd alatt könnyedén támaszkodott, és munkáját folytatni kezdé.

Hedvig élvezettel nézé még egyszer végig a szép alakot, s lassu léptekkel haladt el mellette az uton azon lugasig, hol rendesen olvasni, irni szokott, s hova most a kezében hozott könyveket egy asztalra helyezé.

Egy ideig sétált az utakon, a többi ott dolgozó munkással is külön-külön néhány szót váltott, s azután újra ama lugashoz lépett, és a szőlő-folyondárral befutott fapamtagon helyet foglalva olvasni kezdett.

Pár óra telt el ez időközben s a kastély csengetyüje reggelire hívá Hedviget, s a mind fölkelte hogy a kastélyba menjen, a lugas nyílásánál Magdát pillantá meg, ki élénk kíváncsisággal és sovárgó szemekkel pillantott az asztalon levő könyvek felé.

— Oh be szépek, mondá Magda; mily jól multhatja a nagyságos kisasszony magát, zsoldár az asztalán, vagy inádságos könyv? vagy tán épen a Biblia?

— Nem Magda, egyik sem, sőt nem is magyarul, idegen nyelven van az irva, viszonzá mosolygva Hedvig.

— Ah, ha én csak egy nyelven tudnék is olvasni, mily

szívesen adnám érte életem felét, mondá a leány szomorú hangon.

Hedvig meghatva érzé magát az egyszerűen kiejtett őszinte szavak által; egy alak állt előtte, ki oly egészen tudatlan, ki nálánál tán semmivel sem idősb, s ki élete feléről mégis már oly könnyen lemondana.

— Te nem tudsz olvasni Magda? kérdé részvétellel, s a leány szomorúan nem-et inte fejével.

— Ha akarod, én megtanítlak, folytatá nyájasan Hedvig, jőjj el reggelenkint egy órára hozzám, s három hónap alatt fogsz olvasni tudni.

A leány egy perczig habozva nézett reá, szemei könnyesek lettek az örömtől, és a hatás, mit e szavak idéztek nála elő, leírhatatlan vala. A másik perczben Hedvig kezét és ruháját csókokkal halmozá, s egyetlen szót sem tudott kiejteni, de arca, szemei s minden vonásai hálát, köszönetet fejeztek ki.

— Szegény leány, mondá önkénytelen szájalommal Hedvig s fölsegíté őt a földről, s még egyszer megmondva az órát, melyet a tanításra kitűzött, Magdát magára hagyá, ki boldog reménnyel s örömtelt kebellet folytatá munkáját.

A nap délfelé hevesen sütött, s Hedvig félve a hőségtől nem tért vissza többé, a délutáni órákban azonban az egész család kiment a kertbe, a fiatal lelkész kíséretében, ki Ágrámnak naponkinti látogatója volt.

A kertnek mindnyájan egy bájos részén foglaltak helyet, a kastélytól nem igen távol, illatos bokroktól környezve, s diszes tulipán-levél ernyője alatt. Ágrámy lapokat hozott kezében, a leányok kézi munkát, s ki-ki saját foglalatosságához kezdett, miközben a pappal élénken társalgának, mialatt Ágrámy olvasásba mélyedt.

— Kegyed tehát azt állítja, — kérdé Hedvig, a lelkészre tekintve, — hogy egy jól rendezett népiskola felülhaladná az eklezsia kiadásait?

— Igen kisasszony, s én azt Somberken egy ideig még lehetetlennek is tartom, még pedig, min kegyed igen fog csodálkozni, nem csupán anyagi, de szellemi tekintetben is.

— Miért? — kérdé élénken Hedvig.

— Mert nálunk a nép még igen hátra van minden oly dologban, mi a lélekre, szívre hat, s mi a mindennapi kézi munka és kenyérkereset rendes foglalatosságán kívül esik. Az előttem harmincz évig itt élő pap, koros és maga is félig még a mult században élő férfiú volt, s azon kor szerint nevelte a népet is, mely most minden igyekezet daczára sem képes másként gondolkozni s érezni, mint a mily irányba a pap terelte őket. Hogy egy iskolát létre hozhassunk s hogy abba a falubeliek gyermekeiket el is küldjék, sőt pénzt is adjanak hozzá, meg kell győződve lenniök arról, mily üdvös hatású leend az fiaik egész jövőjére nézve. Ezt kell megértetnünk velük, ez lenne a mód, melylyel iskolát és tanítót s némi tudományt nyerhetne a sombereki nép, de ehhez, kisasszony, igen sok idő, és igen sok fáradság kívántatik.

(Folytatása következik.)

B. L.

LIVORNO OCTOBER 28. 1862.

Ne hijj magaddal engemet
Szögfürti szép halászeleány,
Ha áldva kulcsol most karod,
Megátkoznál a csók után.

Az én szívem sötét, rideg,
Hiába hajlanál felém:
Mosolygásod napsugara
Meghalna lelkem éjelen.

Ne vágyj szívembe nézni, ne: —
Te nem tudod, mi rejlik ott;
A fergeteg, mely benne zúg,
Fölforgatná kis csolnakod.

Ne szólj, számomra nincs remény.
Nem látod? az örvény ragad . . .
Taszits magadtól el — taszits el —
Jaj, már a mélybe rántalak!

ZILAHY KÁROLY.

T A R C Z A.

IRODALMI UJDONSÁGOK.

Petőfi Sándor vegyes művei. 1838—1849. Kiadta Gyulai Pál. I. II. kötet (a III. sajtó alatt). Magában foglalja a költő prózai munkáit, fordításait és ifjúkori költeményeit. Petőfi itt is csak ugyan azon Petőfi, kinek élete, tettei, lelke feltárva, leplezetlenül áll a magyar nemzet előtt. Olvassa bárki a „Nagyapa“ című beszélyt, lehet-e a népelet vonásait, egyes alakokban úgy mint azok tettei s kifejezőmódjában találóbban festeni, vagy a „Fakó leány pej legény“ című humoros hangulatu beszélyt, — mindkettő ritkítja párját egész irodalmunkban. Egészséges ép kedély, s nemesen lángoló szív tűnik ki azoknak minden sorából — az teszi a költőt igazán költővé, nem holmi agyafúrt mesterkélések, vagy beteges affectatiók. Drámai munkáiban leginkább a nyelv érdemel figyelmet, az eredetiekben tán kevésbé, de Shakespeare „Coriolanus“-ának fordítása irányt mutat a valódi magyar drámai nyelvre is. A III. kötet képezi azonban a gyűjtemény lelkét, hol a költő magán levelei, deákori versei, s egy töredék drámája, látnak npvilágot. — Szébb új-évi ajándékot nem is ajánlhatnánk olvasónk figyelmébe.

NEMZETI SZINHÁZ.

Dec. 26. Mátyás király lesz, Szigligetitől. A nagyheti normanapok után valami jobbat is lehetett volna kiválasztani a mulatni vágyó ünnepi közönség számára, mint e minden tekintetben gyenge s lassu menetű művet, melynek kopott frázisain, kardcsörtetett jele- netein még a karzati publicum sem talált már semmi kapni valót. Átaljában ha már ünnepnapokon népszimű helyett drámát adat az igazgatóság — valódi drámát kellene elővennie, mely csak úgy megszokta tenni hatását a nagy közönségre, mint a műveltebb osztályra. — A mai szereplők nagyrészen jól tölték be helyöket; — csupán Szigetire van pár megjegyzésünk. Egy idő óta játékában bizonyos nehézkességet és vontatottságot venni észre, majd minden megszólalása előtt hosszu szünetet vesz, mi, nem tudjuk szerep nem tudásból származik-e vagy azon okból, hogy a közönség figyelmét szüntelen magára vonni, s hatást vadászni akar — annyi bizonyos, a nézőben nem kevesebb gyanúra ad okot, mint hogy ilyenkor a sügöt szokta hallgatni. E késedelmes modor mindenestre megrovást érdemel, mert mind a darab gyorsabb menetére, mind szereplő társai összevágó előadására hátrátolatlag hat, s a közönség figyelmét is fölötte kifárasztja.

Dec. 27. Linda. Láng Paulina harmadizben lépett fel Pierotto szerepében, s újra osztatlan tetszésben részesült. De szeretnők már, ha egyéb zeneművekben és hallhatnók e szép reményekre jogosító fiatal művésznőt, hogy tehetségét több oldalról ismerve, határozottabb itéletet mondhatnánk róla.

Dec. 28. Huszár csiny. E mű számtalan fogyatkozása daczára örökké emlékezetes marad előttünk egy feledhetlen, bájos teremtmény miatt, ki a lángész merészségével és az ifjúság elragadó bűbájával e darabban lépett föl először a pesti közönség előtt. „Mig más levelen- kint szerzi a borostyánt, neked egyszerre kell egész koszorút adni“ mondja a költő. Igen, ő egyszerre szerz meg koszorúját, hogy mihamarabb — koporsójára tűzhessük. Hegedüsné óta sokan kísérték meg erejüket e szakmában, de alig-alig birt egy is nyomába hágni. B. Bognár Vilma tagadhatlanul szépen énekelt — de játéka erősen emlékeztett „Friquet“-re, s egész előadását a modorosság vádja illeti.

Dec. 29. Kisértés. Feuillet Octáv elegáns, de drámatilan drámája, mely regénynek ugyan megjárna, hanem szinpadon kissé halavány valami. Az igazgatóság nagyon is egymásután adja elő e művet. — Kissé érdekeseb repertoirt, nagyobb változatosságot, s kevesebb francia vizjátékot ohajtanánk!

BUDAI NÉPSZINHÁZ.

(N. J.) December 26. „Sobri“ némajáték 1 felv. szinpadra alkal- mazta s a tánczokat betanította Perrei. Ezt követte „Szapári Péter“ vagy „Budavár visszavétele a törököktől“ hősjáték 4 felv. Birch-

Pfeiffer Sarolta után fordította Komlói. A némajáték meséje im ez: Egy kedélyes s pityiválni szerető öreg pór férjhez adja szép lányát egy derék paraszt legényhez, s mint taglejtéseiből kivettük, már előre is örül azon rendkívüli élvnek, hogy majd a lakomán amugy kedve szerint leihatja magát. A menyegző szokás szerinti czerimo- niával megtörténik, s miután az ifjú pár lakába vonul, az öreg még nem elégléven meg a mulatságot vagy pedig az ivást, elfog egy jó- kedvű komámasszonyt a vigadók közül, s avval együtt a korcsmába megy, egyuttal a lakoma oktáváját is megtartandó. Mig az ifjú pár a kulissák közt, — akarám mondani — a kis házikóban a szerelem gyönyörei közt áradozik, addig a hegyek közül egy rablóczigány bukkantik elő, ki szintén a szép falusi virágot ohajtaná leszakítani, s meggyőződve, hogy minden csendben van, titkos jel által két társát beinti, s egyesülten a házikót betörve, a primipilus az eljált meny- asszonyt ragadja el karjain, társai pedig a felbőszült völegényt tar- tóztatják vissza. A nőrabló egyet gondol magában, s attól félvén, nehogy a völegény rendkívüli dühében, a megparancsolt némaság daczára is segélyért találjon kiáltozni s felvilágosítást adhasson, csupa előrelátásból meglövi őt s ezzel a függöny legördül. A második kép- letben, a feltámadt s megfélemtelenített férj elbúsultán párja kere- sésére indul, s az erdők sűrűjében rá is talál nem ugyan nevére, hanem Sobri bandájára, a mint ez épen egy kifosztott zsidó s üveges ltót tánczaival mulatja magát. Ott a rablóvezér lábai elé borulva, el- panaszolja s nevének visszaszerzésért esedezik. Sobri nagyon megütközni látszik e regényes hír hallatára s rögtön int a szerencsét- len völegénynek, hogy fedezné fel a nőrablót; az csakhamar ráakad a mulat képü czigányra, s Sobrinak tudtul adja, hogy a fekete rigó vitte el az ő szép fehér galambját. A rablóvezér az asszony vissza- adatását követeli, hanem a czigány rá sem hederit, sőt elég vakmerő ellene kést rántani, mire aztán Sobri uram kijöven flegmájából, ki- rántja pisztolyát, s anélkül, hogy a czigányt törvénszék elé állítaná, vagy legalább megengedné neki, hogy védő ügyészt keressen, stata- rialiter lepuffantja őt, mint valami vadkacsát. A véres itélet után az asszony visszakerül, Sobri pedig elhatározza, hogy ez eseményt egy novellában le fogja írni s azután a rablók nagyszerü baltás tánczhoz fognak, melyhez hasonlót láttunk ugyan már a nemzeti szinpadon, hanem azért szivesen megnéztük, mert igen jól sikerült. Javában folyik a mulatság, midőn a hegyeken lövés történik, s a rablók szét- riadnak, mert a jel közelgő veszélyről értesiti őket. A kifosztott hándlé ugyanis egy csoport zsandárt és cserepárt hoz a rablók nya- kára, kik már félrevonulva várják az atákat. A csata megkezdődik, csattognak a kardok, az emberek elhullnak, meghallnak, azután ismét feltámadnak s tovább harcognak és hogy a czopfos Judás is tegyen valamit, tehát a legkisebb rablót egy roppant krinolinnal borítja le, melynek láttára 3 rabló ijedtében rögtön szörnvet hal. Sobri, miután a vezénylő tisztet legyürte volna, az általános zavar közt elillan, s a hegyre felszaladván, egy mélységen keresztül vezető hidat lábának egyetlen rugásával szétrombol, s az örvény szélén megállva, igen kedélyesen koketiroz a tulnan álló zsandárral, ki Sobri rászegzett pisztolyait látván a helyett, hogy elmülne, jóízűen mo- solyog, hihetőleg azon való örömeben, miszerint a darabnak vége van. A jelenet bengáliai tüzzel világittatik, s eközben a függönyy melancholikusan legördül.

Igy végződik e balett, melynél ugyan már sok jobbat, de sok roszbabbat is láttunk.

Birch-Pfeiffer hősjátéknak keresztelt komediájához műitézeti szempontból nincs mit szólnunk, s csupán Molnár (Szapári) átgon- dolt, férfias szép játékát kell méltó elismerésben részesitenünk. A többi szereplők szintén ügyesen működtek közre az előadás sikeré- hez. Közönség nagy számmal volt jelen.

December 28. „Szent István, első magyar király.“ Tragoedia. Dobsa Lajostól.

December 28. „Peleskei nótárius,“ Bohózat 4 felv. Irta Gaal. Zenéjét szerzte Böhm Gusztáv. A szépszámu közönség igen jól mu- latott, s Simonyi s Vizvári ügyes játékát sokszor megtapsolta.

PESTI HIREK.

A „Növilág“ szerkesztősége új-évtől szállást változtatván minden hozzánk intézendő küldeményt: Mészáros utca 2. szám. kérünk czimeztetni.

(b.) A színházi javasló bizottmány bevégezte működését. Az évi segély, melyet a törvényhozás jóváhagyása reményében Ö Felsetől kéri szándékoznak, 60,000 frt. Ebből 15,000 frt. van szánva a dráma emelésére. Egyszer mindenkorra 40 ezer frt. kéretik a szükséges felszerelésekre. Ezenkívül az országos alap kamatja 26 ezer frt. s a gr. Károlyi kezelt magánsegély 12 ezer frt. — A nemzeti színház körül eszközözlendő reformokról Salomon F. a „P. N.“-ban vezérezkiket kezd meg, melyekben egy szakavatott művezető alkalmazását s a drámabíráló választmány czélszerűbb átalakítását sürgeti; ez utóbbit illetőleg az eddigi szokásban volt kilencz (jelenleg öt) tagu bizottság helyett kéttagút ajánl, kiknek (természetesen drámaírók s különösen színészdramáírók kizárásával) oly szakértő férfiakból kellene állniok, hogy ítéletökben mind a közönség, mind az igazgatóság lehetőleg megbizhatók, s kik ebbeli jó szolgálatukért a színházról az eddigi isten fizesse helyett, rendes tisztelet-díjban részesítettnek. — Salomon javaslatát mi is nagyrészen helyeseljük és osztjuk. Sokan azon téves nézetben vannak, hogy színházunk ügyvezetésében a drámabírálat csak amolyan „sine cura“ forma, melyet az illetők egyéb teendőik mellett, üres óráikban, csupa szíveségből teljesíthetnek, holott ép e rendszerben rejlik a Nemz. színház művezetésének egyik régi sarkalatos hibája. Nagyobb részint illetéktelen, szakértelem nélküli főkből állítván össze a drám. bír. választmányt, nem csoda az a számtalan baklövés, mi aztán zavarólag hat a színház egész szervezetre, s írók, színészt és közönséget egyaránt elkedvetlenít. Nincs a költői alkotásnak egy neme sem, mely még a műértő szemét is oly könnyen megcsalhatná, mint a dráma. Hát még nálunk, hol íróink nagy része (kivéve a kiveendőket) annyira homályos teoriák közt botorkál! hol a drámai mű jóságát lyrai, eposi s isten tudja miféle szempontokból ítélik meg, (mint ezt az akadémiai pályázatok, melyek fölött rendre oly egyének ítélnék, kik tán maguk sem foghatják meg, hogy jutottak éppen ehhez a tisztességhöz, évről-évre fényesen tanusítják) nálunk kellene még igazán kiszemelni az embert a gátra! Színészeink, kik a folytonos gyakorlat által e tekintetben élesb belátással bírnak, s a színpadi életet ismerve, a drámai hatáshoz jobban hozzá képesek vetni, inkább ajánlhatók az állomás betöltésére. Véleményünk szerint színházunk két közéletmérésben részesülő veteránja — s egy tekintélyesebb drama-íróknak kellene képezni azon jövőbeli három tagu bizottságot, melynek hatásköre mellett azt is lehetne tán remélnünk, hogy nem leszünk kénytelenek egyremásra „Fogadott leány-“ok s „Nápolyi Johannák“ afféle acrobatai productióit bámolni: ki tud a Nemz. színház deszkáin nagyobbat bukni.

(b) Toldy István és Fésüs György, „Nemzeti Színház“ czim alatt színműtár szerkesztének, melynek első füzeté Sardou V. Szerdahelyi K. által fordított „Jó barátok“ czimű vigjátéka a napokban hagyja el a sajtót Heckenast kiadásában. A következő füzetek, mint halljuk, Szigligeti „Béldi Pál-“ja s Tarnai P. vigjátéka leendő. A két első mehet, de a harmadikra nézve szigorúbb megválasztást ohajtottunk volna. A vállalat különben, mely ügylátszik, vidéki színházaink nagyobb kényelme végett, mint a színlapon áll „kézirat helyett“ jelen meg nyomtatásban, érdekes s életrevaló eszme.

(b) Szigeti vigjátékon s népszínművön dolgozik. A vigjátéknak mint a P. Hírök tudni akarja, a zsidó emancipatio képezi tárgyát. Szigligeti is nyújtott be legközelebb egy új színművet a bíráló-választmányok.

(b) Davison a híres német színész január hó 2-kán lép föl a helybeli német színpadon Hamlet szerepében. Nemz. színházunk igazgatósága is igen jó szolgálatot tenne művészetünk ügyének, ha olykor egy-egy külföldi művész vendégszereplésre hívna meg hozzánk p. Ristorit, ki jelenleg felváltva majd a genuai, majd a florenczi színpadokon játszik, s ki külföldön utazott hazánkfiái állítása szerint, még mindig régi ragyogó fókán áll művészetének. Vagy Aldridget, ki jelenleg Sz.-Péter-ön szerepel, — mily rendkívüli művelvet nyújtának nekik közönségünknek, s színészeinkre nézve is csak a legjótékonyabb befolyást gyakorolhatná a szépnek és nagyszerűnek mentől gyakoribb láthatása és tanulmányozása.

* A budai népszínházban Offenbach új operettjére készülnek, czime „Denoren papa és fiának utazása.“

(b) Mint a „Kecsov. Közl.“ írja: Kriza János, „Vadrózsák“ czimű székely népköltési gyűjteményéből, mely gr. Mikó Imre áldozatkész hazafias támogatása mellett lát napvilágot, jövő január hó 10-én kikerül sajtó alól. Örvedetes hír nyelvünk s irodalmunk minden buzgó barátjának s hívének. Hogy mily nagy lendületet adott irodalmunknak a népies költészet felkarolása, ma már alig szükséges fejtegetnünk. Kriza gyűjteménye — ugymond Gyulai, kinek az egész kéziratot volt alkalmá látni — sok tekintetben Erdélyi Jánosét is felülmúlja, amennyiben Kriza szélesebb körben gyűjtött, s figyelme a dalok — és mesékben kívül a népszokások, szólásmódok-, család-, hely-, állatnevek- ünepélyek-, babonák-, táncszók-, s talalós mesékre is kiterjedt. — Különösen érdekesek a balladák, melyekben népköltészetünk különben oly szegény, s melyeknek erős compositója fiatal költőinknek igen jó tanulmányul szolgálhatna.

(b) Egre másra támadó lapjainknak se szeri, se száma. Most Thali Kálmán lép föl egy új képes vállalattal, s jelenti, hogy a fővárosi írókkal igen jó barátságban levén, vállalata kétségtelenül sikerülend. — Szerdahelyi K. s Vadnai K. Színházi lapot szándékoznak megindítani. Érdekes ezekenél Kákai Aranyos „Handabandá“ja (új élezcslap), mely felhívásában a „liberalizmussal kérédkő bornirtságot“, „a lovagiasság színe alatti betyárságot“, „a hazafiaság czége alatt ostoba üzleteiknek kelendőseget szerezni akaráz tőkfilkókat“ igéri neveltségessé tenni, s szúrni, döfni, ütni, vágni ígérkezik jobbra balra.

* A „Sztörgöny“ írja: Alig lón (a „P. N.“ által) fölemlítve, fővárosi ifjuságunk dícséretes szándéka, hogy t. i. a farsang alatt minden fényűzést kerülve, egyszerű magyar jelmezen kíván mulatni, midőn két derék iparosunk: Csák Imre (ezelőtt Willer) szabómeister és Vajda József csizmadiaester, e szándékot valósitandók, a legjutányosabb árak mellett ajánlkoznak a takarékoságot, de csinoságot is kedvelő fiatal nemzedéknek. Ugyanis Csák Imre (boltja van kalap- és zöldfa-utcai sarokházban) csinos barna attilát, fehér mellényt, égszínű nadrágot, vagy védegyeleti szürke attilát, égszínű bársony mellényt és sötétmegszin vagy vadgalambszin nadrágot készpénzfizetés mellett 35 ftért o. é. kiállít, melyhez a szükséges sárga csizmát Vajda József (lakik Sándor-utczában) 5—6 ftért o. é. csinosan elkészíti.

* A pesti s budai indóházaknak vasut által egybekapcsolására töképezésekből társulat van alakulóban. A vasuti hid a Dunán a Margit-sziget közelében lenne fölállítandó; a budai hídfőtől pedig vasnt vezetne a zugligetbe. E vállalat, egy építendő dunaparti gabnaraktárral négymillió forintba kerülne, s jövedelmezőnek ígérkezik. Igaz, hogy a társulat megalakulásán kívül e vállalatnak még más nehézség is áll utjában: de ez akadály leküzdése ugy a kereskedelem, mint a közönség kényelme tekintetében nagyon ohajtható.

* Az irói segélyegylet javára rendezett sorsjáték fönyereményét a 12,000 forint értékű ezüst asztali készletet nem Barna, hanem hevesmegyei P.-Fegyverneken lakó, Kormos Ida kisasszony nyerte meg, ki a szerencsés sorsjegyet az első magy. bizt. társaság egri ügynöke s tudakozó-intézet tulajdonosa Gosztonyi Józsefnél vásárolta.

(b) Bulyovszkiné közelebb Darmstadtban szerepelt nagy tetzés mellett. — Reméljük, mi is nemsokára viszontlátandjuk őt színpadunkon, s hisszük, gyakran emlékezik vissza arra a pár sorban oly mély érzelmet tükröző magyar népdalra: „Messze jártam, máshol is volt jó dolgom, de a szívem csak azt mondja: jobb otthon.“ — Kiváncsiak vagyunk saját szemünkkel meggyőződni, miben szárnyalta felül a mostani Bulyovszkiné az egykorit? Mi az, a mi a tragicumban a külföld előtt számára oly szép elismerést szerzett? — s mennyiben van igazok a német bírálóknak? — Bulyovszkiné már itthonléte alatt mindazon kellékekkel meg volt áldva, mik színésznőt jelessé sőt nagygyá tehetnek, ritka szellemi képességgel, szép csengő hanggal, deli külsővel — csupán a szív közvetlen bensősége, s az őszinteség hiányzott itt-ott még játékából, mit tanulmánya s szellemi előnyeivel azonban úgy igen tudott pótolni; — itthon még inkább a vigjátékokban volt helyén, mint a tragoediában. — Ha azóta ebbeli hiányát is helyrepótolta, ha játékában a tragicum fő feltétele a szív sem marad háttérben, ugy bátran elmondhatjuk majd reá Kazinezyval: „Jer! vár az olympusi kar.“

* A Kisfaludy-társaság idei nyilvános közülése, febr. hó 6-án fog megtartani.

* Az idei farsangon a lövöldében tartandó két zártkörű táncvitalmon kívül egy harmadik nyilvános és a mi több: álarczos bál is fog tartani. — A nemz. színpadon az idén egy különös fényes álar-

czos táncvizigalomra készülnek. Mint a „Sürg.“ értesült, a páholy és karzatok néző-közönségét kivéve, a terembe lépők mind álarcban lesznek kötelesek megjelenni. A terem ez alkalommal fővárosi kertészeink által ligetté leendene átbüvívve, egészen a párizsi opera-bálok mintájára.

* Hollósy L.-né mult hó 15-én lépett föl Bukarestben ezúttal először „Luciá“-ban. A színház tömve volt; az ünnepelt művésznőt zajos tapsok fogadák, melyekben gyakran részesíté őt az előadáson jelen volt fejedelmi pár is.

* A katonáskodás aluli fölmentés váltságdíját királyi rendelet szerint, az illető hatóságok csak azon napig fogadják el, mely előre kitűzött napon a felszólási bizottmány ujonczozási eljárását megkezdi. Az ezen napig le nem fizetett váltságdíjak később minden hatóság által vissza fognak utasíttatni.

* A pesti „Nemzeti kör“ e hó 21-ikén tartott közgyűlésében Karczag Ferenc leköszönt harmad igazgató helyébe Sztupa Györgyöt választották meg.

* Karácsony második napján ment végbe a Beleznay lovarkörben Toldy János birkozása egy erős budai kocissal; ki már egyszer a pesti közönség előtt a híres Charles nevű erőművész-, a „birkózók királya“ dicsőségének is nyakára hágtott. Toldi 200 frtot tűzött ki legyőzése esetében. Az eredmény Toldy bukása lón, mi annál meglepőbb volt a közönségre nézve, mert a győztes fél testalkotásra nézve a legyőzöttnél jóval alábbállónak látszott.

* A „Magyar Sajtó“ jelen évfolyamának szellemére előlegesen is elég világot vethet a belmunkatársak névsora, mely itt következők: Királyi Pál, Kondor Lajos, Kormos Béla, Szathmáry Károly, Szilágyi Dezső, Szokoly Viktor és Zilahy Károly, mindnyájan a „Magyarország“, „Pesti Napló“ egykori tekintélyesebb munkatársai, Szokoly pedig a közkedvességű „Bolond Miska“ szerkesztője. Az erdélyi ügyek képviselésére a köztiszteletű Medgyes Lajos velős tolla van megnyerve.

V I D É K.

* (Illést a garázda rablóvezért) elfogták. Kosár Ferenc esendörbízott megtudván, hogy a vakmerő rablógyilkos a Keszthely, melletti jó boru Rezi szőlőkben mulat, 10 pandurral fölkereste, s midőn magát nem akarta megadni, a pinczét rágyújtották A láng először is a padláról egy rezi embert urgattot ki. Midőn azonban a hőség kiállhatlanná lón, Illés az égő ajtónál megjelent és lött, de rögtön három golyótól találva, összerogyott. Utána egy czinkos társa hasonló sorsban részesült. Illés kezében szép rablott fegyverek voltak. Társa is erősen föl volt fegyverkezve.

* (Tetszhalott.) A szegedi lap szerint egy szegény asszony, ki 36 óráig volt kiterítve, midőn a kórházba vitték boncolás végett, épen a mint a mütéthez akartak fogni az illetők, az asszony fölébredt. Tehát 36 óráig a halállal azonos elaléltságban volt.

* (Orgyilkosság.) A „Bihar“ következő szomorú eset felől értesül: Szilágy-Somlyón báró Jósinczy László, f. hó 10-én este 7 óra között házatól mintegy 10 lépésnyi távolban, a fején kapott 5 halálra ütés következtében meggyilkolva találtatott. A borzasztó büntény elkövetője eddig nincs felfedezve. Csodálatos — mondja a nevezett lap — hogy a boldogult bárót közvetlenül a gyilkosság végrehajtásának ideje előtt Hirschmann nevű alkusz házáig kísérte s vallomása szerint mégis semmit sem tud a büntényről, bár e ház közvetlen szomszédságában követtetett el. A boldogultnak leánya, Bölönyi Sándorné, ő nagyságának fűjaldmát minden ismerőse mély részvétellel osztja.

* (Erdélyi kivándorlók.) A „Kronst. Zgt.“ írja: Néhányan azon számos napszámós közül, a kik e környékből és Háromszékről Oláhországba és Moldovába özőnlöttek, magukkal vivén gazdasági eszközeiket, sőt némelyek igásmarháikat is, azon reményben persze, hogy ott a gazdaságoknál és utpítés körül munkarejüket hasznosítani, s egy kis pénzt szerezni fognak, — eléhezeten, rongyosan, piszkosan visszaérkeztek, többnyire marhájok és gazdasági eszközeik nélkül. Nagyon szomorúan csalódtak az ottani földbirtokosok, vagy igazabban görög, szerb és zsidó haszonbérleőkben, a kik sokat ígérnek, keveset adnak. Az idegen demoralisált országban — ugymond — nincs segély! Sok erdélyi napszámós koldulva vándorog házról házra Oláhországban, s nem tudja, hogyan jöjön át a határszéli havasok közt ebben a kemény időben, téli ruha és utiköltség nélkül. Ilyen a nép! Ha egyszer át van hatva valamely kalandos eszmétől, mely kereset- és könnyű életmóddal is kecsget, egy rakás szomorú

tapasztalás szükségeltetik, hogy lemondjon saját romlásának fölkereséséről.

* (Csata István) szegedi cipész, este haza menvén, lefekvés előtt a szoba közepén paraszat rakván, a kifejlett széngöz következtében másnap reggel halva találtatott.

* (Gr. Czebrían László Párisból) mintegy harmicz uj, s nálunk még ismeretlen franczia színművet hozott, s ezeket a losonczy műkedvelők számára fordítja.

* (Püspökladányban) dec, 21-én a vasuti vonat megérkeztekor egy csinosan öltözködött fiatalember — állítólag orvos, — az indóház mellett nyakát egy késsel keresztülszurván, öngyilkossá lón.

* (Öngyilkosság) Nagyváradon a napokban egy 15 éves leány, őt csomag gyufának felolvasztása által vetett véget életének. Azt beszélik, hogy a szerencsétlen leánykát ezen sötét gondolatra szerelme vezeté. Váradon körülbelül egy év leforgása alatt, hasonnemű öngyilkosságnak ez már az ötödik esete.

* (Leapadt rablóbanda.) Gyónból írják a „M. S.“-nak: Kik Pestmegyét lakják, jól tudják, miszerint a magát félelmesé tett Bogár-féle rablóbanda, községünk környékén, névszerint Al-Dabason, Hartványon, Vacson, — mely pusztá tartózkodási helyül is szolgált a haramiáknak, mennyi nyugtalanságot okozott a vagyonszabó polgároknak, — magukat éjente pénzen fogadott örökkel vetetvén körül. Most másként állnak a dolgok. Az előbb oly híres rablóbanda már csak egy tagból állván — pusztuló felben van. Balla Kálmán főcsendbiztos, a mult napokban Bogár Miskát, — Somogyi József alcsendbiztos pedig Úrbó pusztán Sáska Mátyás nevű orgadójával együtt az al-dabasi hartványi rablásokon Bogárral résztvett Harmat Laczit elfogták. A Bogárnak Balla ur által történt elfogása alkalmával megsebesült másik hadnagy, Fabók, még él, s bár kinos fájdalmakkal küzd, — de reményünk van felgyógyulásához.

— (Triebler Paulinát), Stoll Péter jeles énekmeisterünk tanítványát, ki mult évben a nemzeti színpadon is fölépített, a temesvári színház igazgatója újra 24 előadásra szerződött: „Ernani“-ban, a „Zsidóhölgy“-ben, „Don Juan“-ban, „Hugenották“-ban, „Normák“-ban, s mint a ottani lapok írják, tetszésben részesült.

* — Temesvárot f. hó 22-dikén temették el egész csendben Hoffmann Károlyt, Lachmann aradi kereskedő ház ügynökét, ki megmérgezte magát. Tárcazájában e szavakat találták írva: „Lachman urnak! a háromszáz frot, melylyel önnek tartozom, mint szellem fogom majd leróni. Adieu!“

— (A kolozsvári színpadon) közelebről Úrményi Lajos színdesztől 3 felvonásos versekben irt vigjáték vár előadásra.

VEGYES HIREK.

* (Egy titkos föladó.) A mult napokban egy fiatalember állt a bécsi törvényszék előtt, kinek kenyérkeresete föladás volt. Neve Wallerstein S., született Magyarországon. Életezeljával tüzte ki, hogy a politikailag gyanus egyéneket kikémlelje, s a hatóságoknak — illő honorárium mellett — följelentse. Akadt idő, mikor a leglelkiismeretesebb vizsgálkodás mellett sem tehetett szert áldozatokra; ilyenkor aztán gazdag képzelőtehetséget hívta segítségül, álmódott összesküvésekről, fegyvertárakról, magyar és olasz forradalmárok titkos levelezéseiről, az állam biztosságát fenyegető törekvésekről. Álmai annyira élések valának, hogy képzeletéből papírra tette őket s valóság alakjában árulta a hatóságoknak. Föladásai rendszerint hazugoknak bizonyultak be. Ezt a mesterséget folytatta évről évre, jobb ügyhöz méltó kitartással és következetességgel. Legutóbbi föladására az igazságügyministeriumnak a törv. szék előtt fölolvastott válasza így hangzik: A min sterium Wallerstein J. beadványára seramit sem határoz, miután az illető évek óta alaptalan föladásokkal alkalmatlankodik. — Kifogyván ebből, másfél keresett jövedelemforrásokat, de még mindig a régi irányeszmével meglátogatott Pesten egy Blau nevű szatócsnót, tudatta vele, hogy nagyszerű fölfödözéseket akar tenni a császárnak; de ehhez tisztességes ruha szükséges és utiköltség. Az együgyű asszony megcsalatta magát, adott neki pénzt, sőt két fiát is vele küldé, hogy ezek a császárné tiszteletére rendezett fáklyameneten jelen lehessenek. Bécsben a Blaufu... napról napra biztatta a pénz visszaadásával; végre Pestre utazott azon ürügy alatt, hogy még egy bizonyítványra van szüksége. Itt azt hazudta Blauénak, hogy fiai Bécsben megbetegedtek s ez ürügy alatt újból pénzt csalt ki tőle. A tárgyalásnál kérde tőle az elnök, minő fontos fölfödözéseket akart tenni a császárnak; elején szabadkozott, szégyenlősködött, végre jó halkan a törvényszékhez fordulva, e szavakat mondá: „Du-

gott fegyverekről van szó Pálffy Mór kormányzónál. "A törvényszék és hallgatóság kaczagott. Az elnök hazugsággal vádolja. A vádlott állítja, hogy be fogja bizonyítani, amit mondott. A törvényszék kilencz havi fogságra ítélte.

— (Későn fölfedezett kétnejűség.) Körülbelöl 30 évvel ezelőtt egy lakatos a velencei tartományokból Ausztriába jött munkát keresni. Jól értvén mesterségét, hamar talált állomást, s miután több gyárban dolgozott, végre Gloggnitzon a vasut-társaság gépgyárában mint művezetőt, alkalmazták; s ott 20 évig gyermektelen, de boldog házasságban élt. Más félév előtt halt el, neje számára tisztességes nyugdíjt, sőt munkássága és takarékosága által szerzett kis vagyonot hagyva maga után. Közelebről véletlenül kitűnt, hogy már Olaszországban is házas volt, s első nejét 3 gyermekével hagyta ott. Most e nő is követeli törvényes férje hátramaradt vagyonát. Gloggnitzban élő második özvegye erre kinyilatkoztatta, hogy az elsővel egyezsége ohajt lépni.

— (Kéjutasás Athenébe és Konstantinápolyba.) Jövő tavaszra Bécsből Athenébe és Konstantinápolyba kirándulást terveznek. A részvénnyel 500 mf. hosszú utra egy személytől 300 ft. bankóban. Triesztig vasuton történik az utazás, onnan Bombay Lloyd gőzösön apr. 4-én indulnak ki. Konstantinápolyban 5 napot tölt a társaság. Velencében, Korfuban és Syrában is ki fognak szállani, s apr. 22-én térnek vissza Triesztbe.

— (A walesi herceg) mennyasszonyának Alexandra dániai hercegnőnek köröskörül brilliantokkal szegélyezett ruhát ajándékozott, mely 10,000 tallérnál többbe került.

— (Egy nyúl frakkban.) Bécs mellett a buchbergi vidéken közelebről vadászat alkalmával egyik vendég mulattatására a vadászok egy azelőtt elfogott nyúlra ezelőből készített frakkot, és nadrágot huztak, s így felöltöztetve a vendég lövonalában elbocsáták. Ez

nevében a lövést elhibázta, s a többi lövések sem találták az egyenruhás állatot, mely végre szerencsésen behatolt az erdő mélyébe, hol társai nagy rémületére bolyong szerteszét.

— (Gazdag szabó.) Egy nemrég Párisban elhalt szabó 5,803,450 frank vagyonot hagyott maga után. Végrendeletében írja, hogy 1812-ben kezdte meg üzletét egy livres-talérral. Ezen posztót vett egy mellényhez, melyet 14 frankért adott el.

— (Párisi divat.) Franciaországban folyvást újabb és bizarabb fényűzési czikkeket találnak föl. Hajékül igen viselik a drágakövekből készült kolibriket és pillangókat, sőt a szépek fürtein különféle nagyságu és ijesztő természetességű tücskök s más bogarak is függenek. M. hercegnő hajába pedig, midőn a színházban a császárné páholyában ült, négy hüvelyk magas katona volt tűzve, arany emalle-brilliant, smaragd- és rubinból! Sokat beszélnek egy divatraktárban kitett sötét gyapjuszövetű palettról, melyen két ujj széles sujtás van valódi, sötét színes bőrből, s emellett 6-6 centiméternyi távolságban nagy fénylő szegfejek, úgy hogy uti bőröndhöz vagy ó könny-táblához hasonlít. — A boulevardokon előkelő hölgyek oly rókaprémess muffokkal sétálnak, melyekre a róka feje is alkalmazva van, s a hegyes orr és fénylő üveg-szemek sem hiányoznak. Ha ez így megy — jegyzi meg egy tudósító — nemsokára a medve, farkas, sakáll, hiéna következnek, s a boulevardokon vándorló menageriákat láthatunk.

— (Desiré Artót), a nálunk is kedves emlékü francia énekesnő, dec. 29-én kezdte meg bécsi vendégszereplésének 2-ik és utolsó cycledusát a Quai-színházban.

— (Azon márványcsoportozatot), melylyel a milánói hölgyek Eugenia császárnét megtisztelték, Vela készítette. Franciaország és Italia ölelkezését ábrázolja. Franciaország gazdag öltözetben van föltüntetve, Olaszország félig meztelenül.

HÁZI KÖR.

Kenyér-buding.

Végy egy kalán irós vaját, és ugyanannyi zsirt, dörgöld el tálban habzásig; adj hozzá 6 tojás-sárgát, 8 findsa reszelt kemény kenyéret, kevés czukrot és fahajat, aprószőlőt, s malozsa-szőlőt is, végül a 6 tojásból jó kemény habot elegyíts közibe. Kenj ki egy formát jól zsirral, hintsd meg kenyér-morzsaival, süsd meg szép pirosra, adhatsz mellé bor-sodót, vagy tej- és vaniliás levet, vagy akármiféle julepet. — Hidegen is jó, szeletekre vágva, juleppel.

Mandulás bifes.

Végy ½ font czukorport, ½ font apróra tört mandulát hajastul, 12 tojás-sárgát és a fehéréből jó kemény habot, 3—4 kifiből morzsát egy kés-hegynyi szegfűvet, és ugyanannyi fahajat, egy citrom-hajat, Mindezeket sokáig keverve, mint más tortát, és a habot utójára téve bele, süsd meg tepsiben zsemleszínre.

Igen jó étel csukából vagy harsából.

Vágd a halat egy ujnyi vastag és 3 ujnyi széles darabokra, mártsd lisztbe és rántsd ki friss vajban, tégy rá vagy két kalán húsvet, néhány kalán tejfelt és citromlevet, s kevés citromhajat is. Lehet csak eczettel savanyítani, és ezekkel felfőzve, ha akarsz, kapornyát is tehetsz bele.

Piskota-torta burgonya-lisztből.

Dörzsöld el 12 tojás-sárgát, 12 lat czukorporral habzásig, mint egy ½ óra hosszat; ekkor adj hozzá 10 lat finom lisztet, ezzel is egy keveset keverd; azután a 12 tojás fehéréből jó kemény habot verve, keverd közibe. Kenj meg zsirral vagy vajjal két egyforma tepsit, tedd bele a tészta, és zsemleszínre süsd meg. Ekkor borítsd szitára és az alsó felét kend meg valami ízzel, s úgy ragasd össze, s ismét vagy 5 perczig tedd vissza a gyenge meleg kemenczébe, hogy jobban összeragadjon. Cs. Jolán.

Magyarázata a mai számunkhoz mellékelt divatképnek.

Első alak. Színházi vagy belépti öltözet. — Fejék kék és fehér virágból.

Belépti felöltő. Tinódy, fehér Peruvienből vagy Cachemirből, hattyúval prémezve, ujjai a felöltő elő- és hátrészével egy szabásuak, zsinórzata világos kék gömbölyű fonat.

Ruha világos kék selyem Foulardból, kis elosztott fehér virágbeszövéssel.

A szoknya alját egymásba font fehér selyemből készült félkör alakú bodrok díszítik.

Második alak. Látogatási díszöltözet.

Sötét violaszín bársonyból készült mente, kissé világosabb selyem-sujtással zsinórozva, czoboly-prémekkel és arany fonálból kötött gombokkal.

Szoknya világos-zöld Velour-ottománból vagy más sávolyozott nehéz selyem-kelméből, krinolin nélküli.

Harmadik alak. Bálí öltözet.

Fejék fehér és rózsaszín moharózsákkal, melyek a homlokon négy teljes rózsát, szabadon hátraesüggő végei pedig bimbókat képeznek.

Fehér derék Taffeta-lyonból, rózsaszín zsinórzattal díszítve.

Az ujjak és a szoknya világos rózsaszín Crepp- vagy Illusionból, melyre hasonló moharózsák illesztvék egyenlő távolságban.

Negyedik alak. Bálí öltözet.

Fejék zöld és viola folyóka-virágból, elől gazdagabb, mint hátul.

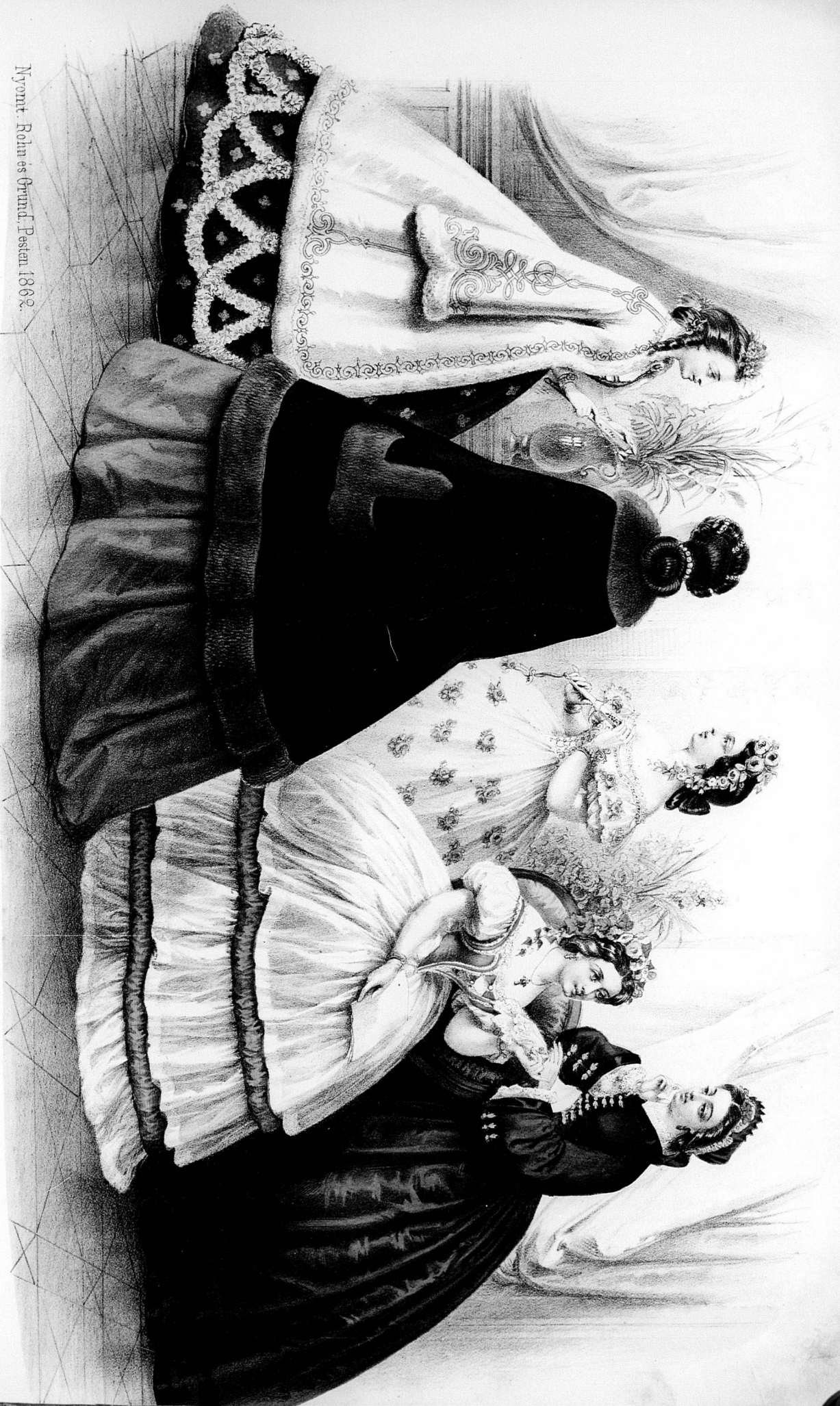
Mellény zöld taffotából fehér selyem bodrozattal és a mellnyilást képező háromszögű pántok ezüst csatokkal díszítve.

Szoknya két aljjal, fehér nagy p'ttyű Grenadineból, ametist-zöld aljjal, mely Tarlatanból készül. A szoknyák alól látszó bodrozat selyemből is készíthetők.

Ötödik alak. Estély-öltözet.

Violaszín selyem Rips- vagy Pointilleből a szoknya alján, az ujjakon s derékon bekes-hajtókák és díszítések egy fokkal sötétebb violaszín bársonyból, a derék eleje s az ujjak igen vékony arany fonálból kötött gombolókkal díszítve.

Fejkötő fekete vagy violaszín bársonyból, elején hátra felé álló arany-csipke s viola és ametist-zöld bársonyvirág.

Nyomt. Rohm es Orund. Pesten 1862.

Melleklet a. Kovilag Jan. 1st. sz. hoz.

LEGJABB HAZAI DIVATKÉP.

(Alter Antal divatterméből)

Kiadja: Heckermeister (tuztáz).

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

BÁLI HAJDISZEK.